

MOHÁCSI HIRLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Előfizetési ára:
Negyedévre 20000 korona.

Felelős szerkesztő:
INKEI JÓZSEF

Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefonsz. 67.

A szanálás.

Egy gonddal, egy fogalom tart ma lenyűgözve mindent — a szanálás. A kormány ezzel a szóval pisszent le minden mozgalmat, a B) listára dobott tisztviselő ebben nyugszik meg, hogy neki kenyéreltlenül kellett lenni, csak az ország legyen szanálva. A közadók terhe alatt roskadozó kereskedő, iparos ebben keres vigasztalást s talán a dajka is ezzel a szóval ijeszti a nyugós gyermeket. A merre az ember néz, ezt a szót látja beedzve, a merre fülel ezt a szót hallja visszhangozni s az őszi lombhullás szomorú hangulatát is ez a szó fogja enyhíteni.

Milyen kár is, hogy az önző, kavargó élet, a túlekedő létfenntartási ösztön kiölt az emberekből minden idealizmust, minden rajongó ábrándozást! Milyen boldogok is lehetnénk mi most, ez a szó „szanálás“ feledtetne velünk minden nyomort, szenvedést; reményt öntene az enhibáján kívül kenyéreltlenül lett köztisztviselőbe s édessé tenné a közterheket, melyek immár vért izzasztanak a mindmostohább viszonyok közé jutó adóalanyokból.

De sajna! a mai generáció egy borzalmas, embertelen, hosszú világháború vérfagyasztó borzalmai közt elfeledte az enyhébb, a szelidebb szinfoniákat s csüggedten mindent a legsötétebbnek, a legfeketébbnek lát.

De hogy is ne! Szanálni annyit tesz, mint gyógyítani, egészségessé tenni. Mai aktuális alkalmazásában úgy értik ezt, hogy e beteg országot, annak még betegebb közállapotait megjavítani, de hát kérdezzük szeretettel, hol van itt a gyógyulásnak, vagy akár csak a javulásnak is bármely legcsekélyebb jele?

A pénzünk — azt mondják — stabilizálódott, ez javulást jelentene, de ha a

pénzünk javult, akkor az áresésnek kellene az egész vonalon jelentkeznie, hisz keserves esztendőök óta ezzel a paradoxonnal magyarázták az örületes, példátlan drágaságot, hogy: „... nem az áru lett drágább, hanem a pénzünk lett rosszabb“ és ez olyan plausibilis megokolásnak is látszott, de hát hol van a resultatum az ok és okozat fordított viszonyulásában?

Közviszonyaink gyalázatos módon züllenek. Soha ilyen szemérmetlen orgiákat még nem ült a korrupció. A legmagasabb hivatalokban graszszál a baksisrendszer, tisztviselő a tisztviselőtársát jogos illetményeihez csak ellen szolgáltatások fejében juttatja s ekközben nem pirul folyton a művelt középosztály jogaira hivatkozni csak úgy, mint a pincér, vagy borbélylegény, aki táblára írja ki, hogy: „önérzetünket sérti a borral való!“ a gazda e cimén duplán is bekalkulálja azt az árakba, de az „alásszolgéi“-nél azért nyújtják a tenyerüket a valorizált borral való után. — Soha még annyi poltronságot, éilhetetlen, léha tehetetlenséget nem hurcolt posziókba a protekció mint ma. Soha még a nemzetfenntartó többséggel oly kihívó, arcátlan magatartásra nem vetemedett az internacionalis elvekkal szaturált, — a nemzet összeroppanásának indokaiban terhelt elem, mint ma. Soha törvényt, rendeletet, szabályt és jogszokást úgy lábbal nem tiportak, mint ma. A vérrel megváltott sajtószabadság megcsufolására a sajtószabadoság még soha oly tultengésbe nem lendült mint manap s amíg az utcán frivolan tartja az arcodba a destruktív sajtó nemzetrontó, miazmás szennylapját a rikancs, addig nemzeti és keresztény irányzatú kis vidéki lapok betiltásával oly köny-

nyelmeüen bánik a hatóság, mint a megszállás alatt hazug győzelmére támaszkodó ellenséges hatalom nem bánt soha.

Hát akkor mi van, mi lett és mi lesz szanálva?

Hisz mi a drágán fizetett szanálás alatt a régi, békebeli állapotokhoz való visszatérést reméltük. Reméltük, hogy amikor elkövetkezik a szanálás, akkor ismét szabad lesz élni mindenkinek, ki önhibáján kívül e világra született. Reméltük, hogy megint egy garas lesz a zsemlye ára. Reméltük, hogy a hazájához hű volt, nemzetéért viaskodó, megtépett, vértanuságot szenvedett honmentő elem az anyai csók özönében fog fürdeni. Reméltük, hogy jogokat szerzettünk, melyek nemzedékről nemzedékre hereditálva fogják hirdetni, hogy: ni ezek nehéz időkben, rabbillincsek, véres torturák közt sem tagadták meg a hazát, ezek olyan munkát végeztek, mint a honfoglaló kacagányos ősök leventedandárai.

Nem, mindebből semmi! Szanálnak és mi megszakadunk a szanálás gyönyöreire alatt. Ezért betegek ma már

a lelkek is, lankadtak az energiák, megrendült a jövőbe vetett hit, hervadt remények fakó avarát fagyos szelek síró lehellete járja s ma már a szanálásnak két irányban kell operálnia, jobban mondva először más irányban kell operálnia: a lelkek szanálása irányában, ez azonban nem a Smith Jeremiasok agendája, ezt magunknak kell elvégeznünk. Fel kell szabadítani a lelkeket a lemondó kétségbeesés lidércnyomása alól, nem szabad engedni a pénz, vagyon souverénitását közhitbe menni át, az ősi nemzeti tradíciók varázsát kell visszaállítani, a Máriás lobogó szimbolumát kell a lelkekbe visszaplántálni, a jogfolytonosság tiszteletét kell a magyar férfi és a tünnetésig őszinte magyar sovínizmust már az iskolába a gyermek lelkébe csepegtetni, az együttműködés módozatait keresni a Krisztus vallásában egy keresztény felekezetek közt s ezek kooperációjával radikális szanálást vinni végbe azon, a mi a nemzet testén rothad. Ez lesz az igazi szanálás!

Ez a boldogulás utja!

SZABÓ ISTVÁN †

A legszürkébb polgári nevek egyike, melyet a tulajdonosa az eke szarva mellől bevitt abba a bizonyos, fogalomszerű bársonyszékbe. Annyira szürke, közönséges, hogy a közhasználatban a «nagyatádi» pronomennel kellett megtoldani, a névcserek és félreértések elkerülése végett.

Sokan nemesi előnévnek tartották azt és joggal, mert nemesiséget érdemelt az, aki a magyar földet s e földnépét annyira tudta szeretni. A «magyar Cincinnatus»-nak lehetne őt nevezni, ha nem annyira a nép érdeke vezette volna minden ténykedését, mint ahogy vezette.

Szükségtelen minden egyéb érdemét felsorolni, csak azt megemlíteni is elég, hogy ő ébresztette öntudatra azt a kiscgazda és földmives társadalmat, mely végtére is a nemzet fundamentuma, mert a mágnás osztály öröklött bűne a külföld imádása, a munkásosztályt már egyszer megszé-

ditette az internacionalé maszlagá, de a magyar paraszt a hazaföld rögéhez hűtlen nem lesz soha.

Ma, amikor az erdőcsokonyai temető egyik frissen hantolt sírja mellett megállunk, az egész magyar kiscgazdatársadalom gyászát látjuk ott megkövülten s ez a gyász, ez a kegyelet őszinte, mert Szabó Istvánban sokat, nagyon sokat veszítettek.

Az idők, a nehéz viszonyok bűne, hogy a magyar társadalmat szembeállítják a földmivesosztállyal, utóbbit okozván a nagy, az elviselhetetlen drágaság felidézésével, pedig csalódnak és igazságtalanul vádolnak. Nagyatádi Szabó István volt hivatva, hogy ezt a csalódást ezt az igaztalan vádat eloszlassa s ha az eddig nem sikerült neki csak váratlan halálán mulott.

Legyen neki könnyű az a magyar föld, melyet verejtékkel munkált, hősi odaadással védett és szive egész melegével szeretett.

Ásatások a mohácsi csatásíkon

A Mohácsi II. Lajos Múzeum egyik legfontosabb feladata, hogy az 1526. év augusztus 29-iki csatának, az 1926. évből 400 éves évfordulóján, az egész magyar nemzet által országosan megünnepelendő gyásznapon, az elesett hősök sírdombjait — amennyire csak lehet, — felkutassa.

Nehéz feladat, melynek múzeumunk csekély anyagi eszközeivel egymaga alig tudna megfelelni, ép ezért fölkérte a Hadtörténelmi Múzeumot, hogy ezen céljának elérésében legyen segítségére.

A Hadtörténelmi Múzeum az ásatások vezetésére Gergely Endre százados urat kérte föl, ki is Frigyes főherceg engedélyével október hóban az ásatásokat megkezdte. Fölvittem Gergely százados ur figyelmét a «Török-domb»-ra és az új istálló körüli területre is, mint amely helyeken részint a néphit, részint az istállók építéskor kiásott csontvázak reményét nyújthatnak valamelyes leltre.

Népünk a «Török-domb» köré egész regéket fűz, mely szerint itt állott a nagy csata alatt a szultán sátora és itt ásták el a domb alatt levő kincseket. Ezen néphit alapján állandóan akadnak kincskeresők, sőt Kölkeden van egy kincskereső, aki minden évben kutat, lyukakat fúr a domb oldalába, hogy a kincsekhez hozzájusson.

A «Török-domb» körülbelül 15 méter átmérőjű, koralaku, 5 méteres kiemelkedés. A keleti oldalát egy mélyebben fekvő, régebben mocsaras, ingoványos terület szegélyezi; a nyugati oldalán közvetlenül a Mária Terézia országút vezet. Az egész, gyűrűalakú dombot egy gyűrűalakú sánc övezi, mely kétségtelenül azt mutatja, hogy az egész területet emberi kezek emelték.

A kutatáshoz a dombot északi irányban húzó keresztmetszettel vágták keresztül 2 méter szélesen és 3—4 méter mélységben. A kiásott területről a mézshabarc, az edénytöredékek, a kisebb téglamaradványok, a két négyzet alakú nagyobb téglák és a téglák élénk vöröses színe már is arra következtetett, hogy ezen a helyen római építmény maradványai vannak, mely föltévést azután kétségtelenné tette a felszínre hozott két darab római pénz; az egyik Numerianus (282—284), a másik Constantinus magnus (307—337) császárok érme. Az évszámok azt mutatják, hogy ezen a helyen a IV-ik században egy római épület állott.

Miután sem magyar, sem török maradványoknak nyoma sincs: keresnünk kell föltevés és következtetések alapján a római domb és a néphitben élő török domb keletkezése közötti összefüggést.

A nagyműveltségű, hódító római nép katonája, amidőn idegen területre tette be lábát, azt már is sajátjának tekintette és első dolga az volt, hogy a jó közlekedés és a csapatok kifogástalan összeköttetésére utat épített és ezen utak mellett bizonyos tá-

volságokra katonai osztagokat telepített le. Ezen kisebb őrhelyek nagyobb őrhelyekhez vezettek. Például: Mursa (Eszék) — kisebb őrhelyek — Antianum (Baranyavár) — kisebb őrhelyek, castellum, köztük a mai török domb — Altinum (a mai kölkedi szőlőhegyeknél), Lugionum (Dunaszekcső, stationale militare, castrum) s így tovább a Duna mellett Aquincumig, fel Vindobonáig.

A rómaiak ezen vidéket (Pannonia, per mediterranea) Kt. u. a II., különösen a III. és IV. században lakták, amint azt az ezen vidéken talált római pénzek tanúsítják. A mohácsi járásból való pénzgyűjteményben a következő századok és császárok vannak képviselve: a II-ik századból: Hadianus 117—138, Antónius Pius 138—161, Nerva, Traján Pertinax. A III-ik századból: M. Aurelianus, Gordianus, Numerianus, Valerianus, Aurelianus, Probus, Carus Diocletian, Claudius, Gallienus. A IV. századból: Constantinus (307—337, igen sok található), Constantinus junior, Constans, Constantius, Licinius, Valentinianus, Valeus 364—378.

A IV-ik század végén megkezdődik a népvándorlás: hunok, avarok, gepidák, góthok, longobardok elűzték a rómaiakat, váraikat, katonai telepítvényeiket szétlakták.

A mostani török domb római katonai őrhelye is pusztulásnak indult. A népvándorlás kulturálatlan tömegei talán még évszázadokon át menedékhelyül használták az idők vasfoga ellen kitűnően épített ezen kis őrhelyet, míg végre tégláit, köveit a környék lakói széthordták és azok a törmelékmaradványok hirdetik még, hogy másfél ezer év előtt egy magas kulturájú nép lakott itt.

II. Szulejmán 1529. év augusztus 18-án találkozott Zápolya János királlyal Mohács mezein.

«Augusztus 18-án történt a magyar nemzet második meggyalázása e helyen. A szultán udvara teljes fényét kifejtve fogadta János királyt. János király elérvén a szultán sátrához, leszállott lováról és tizenegyed magával belépett. A szultán felállott, három lépésre eléje ment s megölelte. Vajjon kezét csókolta-e János a szultánnak? egész határozottan nem tudhatni. De a hódolat mindenestre megtörtént s az a körülmény, hogy éppen a mohácsi mezőn történt, különösen érthetővé tette a megalázást.» (Magyar nemzet története: dr. Szalay—dr. Baróti.)

A szultán kilenc izben jött át a Dráván és Mohács mezeje volt az átkelés után az a hely, hol a szultán táborát ütött, amíg a hadsereget a Dráván napokig tartó átszállítás után a továbbvonulásra csoportosíthatták.

A szétszórt római dombot a római őrház megmaradt apró törmelékeivel, a rendelkezésre álló nagy munkaerővel 1—2 óra alatt összehányhatták és kiegyenlíthették, hogy a szultán díszes sátorát Zápolya János fogadtatására fölállítsák. Ezen római őrhely a sík vidéken az egyedüli

kiemelkedő hely az országút mellett, mely a szultán sátorának fölverésére méltó és alkalmas lehetett.

Azt hiszem, ezek után helyes uton járok, midőn azon római őrhelyet, a török sátorral összefüggésbe hozom, mely föltevésemet a néphit is támogat.

A török dombtól elterjedt néphit csak abban téved, hogy a szultán sátora nem a csata alkalmával volt felállítva ezen a római őrhelyen, hanem csakis később, Szapolyai János fogadtatásakor, mert a csata terepét már eléggé megállapították stratégiailag, amennyiben a török—magyar támadások sokkal lejjebb, a buziklicai erdő felé voltak. Ahol a török domb van, ott a csata alatt a magyar sereg húzódtól dél felé. Brodarics is azt írja, hogy II. Lajos az utolsó sorokban, Sátorhelynél állott.

A török dombtól nyugatra, néhány lépésnyire az országúttól, Gergely százados ur szintén árkot ásatott, melynek oldalán tűzhely maradványok látszanak. A földből ép oly edény maradványok, széndarabok és hamu kerültek elő, mint a török dombból.

A török dombtól nyugatra vannak az ugynevezett új istállók (új major). Az épületek közti téren jelenleg trágyadomb van. Ezen helyről mintegy 24 évvel ezelőtt két kocsira való emberi csontot szedtek ki, melyet a temetőben közös sírba földeltek el. A jelenlegi uradalmi tiszték utbaigazítására Kalt József nyug. uradalmi tisztartó urhoz fordultam, ki felkérésemre a következő választ írta:

A tömegsirt 1900. évben ásták ki; régi pénzeket, (?) ezüst drótból készült női fejdíszítményt és sarkantyukat ástak ki. A vizslaki csatona ásatásakor (ahol fenntemelt római sírokat ásta ki Gergely százados ur), egy emberi csontvázat, mellette kardot és lándzsát találtak. Mindezen tárgyakat a központba (Főherceglak) szállíttatta s azóta nem tud a leletekről. (Bizonyosan ezek is a szerbek kezébe kerültek.)

A régi pénz és női fejdíszítmény s a római domb közelsége ezen közös sír római eredetére enged következtetni, mit különben Ádám Imre tiszteletes ur is — ki az ásatásoknál ott volt — megerősít.

Erről a helyről régebben szintén azt állították: hogy a mohácsi csata tömegsírját megtalálták. Most már bizonyos, — sajnos — hogy ezen hit is tévhit volt.

A török dombtól déire 500 lépésre a Vizslakra vezető utnál, Gergely százados ur római temetőre talált. A csontvázak egyenes fekvéssel különböző égtáj felé feküdtek.

Összesen négy sírt bontott fel, melyeknek lelete a következő:

Az I. sírgödörben: csontváz, felírás nélküli, de teljesen ép téglák, rézcsatt, sötétkék üveg karperec darab, 2 üvegpohár fenék és 1 drb Constantinus junior érem (317—340).

A II. sírgödörben: csontváz, ép koponya.

A III. sírgödörben: az elmálott koponyánál 47 drb színes üveggyöngy, rézkarperec kigyófej véggel, vaskarperec töredékek, 2 drb rézkarperec gyűrű (törött) és 6 drb római pénz (3 drb Constantinus magnus 307—337, 2 drb Constantinus junior 317—340 és 1 drb Constantinopolis—Constantinus M.), üvegpohár egész törmelék.

A IV. sírgödörben: koponya, teljesen ép füles talpas cserépbögre, bronz fibula és 2 drb pénz (Constantinus junior, Constantinus 337—364.)

A török domb melletti országút árkában egy nagy cserépedényt (urna) ásatott ki Gergely százados ur, melynek összeállítását megkíséreltem.

A kölkedi csárdától délre az országúttal párhuzamosan 50 lépésnyire, hosszabb távolságra Ádám Imre tiszteletes ur a római országutat sejtí, de ennek ép úgy mint egyéb alkalmasnak látszó terület (Csele-patak vidéke) felkutatását az előrehaladt őszi idő miatt a jövő évre halasztjuk.

Végül megemlítem, hogy a múlt héten Hantos Béla, Kozáry György hitoktató, Stefán Gyula tanár urak és e sorok írója a polgári iskola IV-ik osztályának növendékeivel történelmi tanulmányutatót tettünk Dunaszekcső nagyközség szigeti oldalán levő romokhoz. Ez a hely római castellum volt, melyet a II-ik században Septimus Severus építtetett. Igen nagy faragott mészkövek fekszenek a Dunaparton és a Dunában. (Alacsony vizállásnál láthatók a mederben is.) A Dunaparttól a sziget felé két hatalmas várszerű bástya húzódik, mely bástyák közötti tér tele van cserépedény törmelékkel. Beljebb a parttól, a menedékes part oldalában emberi csontok, koponyák kandikálnak ki rendszertelenül. Ezen Castellumot később a keresztény korban templommá alakították át. Mellette paplak állott, melyet a mohácsi csata idején fontos helynek akarnának némely írók feltüntetni.

Nevezetesen a mohácsi csata után II. Lajost itt gyilkolták volna meg; legalább Szerémi ezt állítja azon korból való iratában. Szádeczki jeles történétírónk ennek hitelességét történelmi alapon megcáfolja és a történelem ezzel az állítással csak mint rémmesével foglalkozik.

A Mohácsi II. Lajos Múzeum által, a mohácsi csatában elesett hősök sírjai utáni kutatásoknak eredménye még nincs, mégis az ásatások nem voltak eredménytelenek, mert sok egyéb, eddig ismeretlen adat nyomára akadunk.

De azért nem csüggedünk. 1926. évig van még időnk. Csak arra kérjük városunk lakóit, legyenek segítségünkre. Ha valami különös alakulatu dombocskát, kiemelkedést tudnak, vagy akármily csekély leletről értesülnek: közöljék Múzeumunkkal, hogy a jövő évben kettőzött szorgalommal folytathassuk élénk tűzött feladatunkat.

Városi közgyűlés.

Szerdán (ötödikén) délután 3 órákor a Korona-épületében tartotta meg a képviselőtestület fontos és vitában gazdag gyűlését. Három óra felé lassan gyülekeznek a városatyák, majd kevéssel három után egyszerre megtelik a tanácsterem. Mindenki elfoglalja helyét pártja keretében. A tanács is leül egy percre, aztán állva Margitai polgármesterrel elmondják a Hiszekegyét. A gyűlés megnyitása után Lipokatics főjegyző felolvassa a kormányzó és a megye leiratait, a szanáló bizottság jelentését, mely a szervezésre és betöltésre váró állásokat precizirozza.

Dr. Beck elfogadja a javaslatot.

A polgármesteri hozzászólás után ezen javaslat birtokon kívüli elfogadását határozza el a képviselőtestület.

Dr. Prakatur elfogadja az előterjesztett javaslatot, mégis körvonalazni kívánja az életfogytiglani és a hat évre szóló állásokat. A városgazdai állás, mely inkább tisztelési jelvény, hat évre választásos. A mezőrendőrség mai összetételén nincsen hivatása magaslatán. Kéri egy új szervezeti szabályzat kidolgozását, új embereket, akik megfelelnek hivatásuknak.

Dr. Schwarcz megnehezményezi a javaslatot és annak azon pontjait, melyek a fizetési osztályokról szólnak. Az elnöki osztályt és a tanácsnokok beosztását.

Dr. Margitai polgármester az állások helyes megszervezéséről és a bíróság helyes intenciójáról biztosítja Schwarcz dr.-t.

Varga Zsigmond úgy veszi észre, mintha Schwarcz szavaiból a vad törne elő. A ker. városi párt inkább szűkmarkusággal valódolható, de nem tág lelkiismerettel. Becsületes, mindenért helytálló szándékkal alkotta meg a párt szervezési javaslatot, tudva annak a városra háramló következményeit. A párt és a bizottság egyaránt ismerte a köteles áldozat nagyságát.

Csupits Lukács elragadtatással emlékezik meg Schwarcz dr. gondosságáról, de csodálkozik, hogy hét hónappal ezelőtt más intenciók vezérelték.

Dr. Frey apát visszautasítja Schwarcz vádjait, csodálkozik azon, hogy a régi községi képviselőtestületben nem volt neki és a többieknek fontos a nép érdeke. A városnak nincsen pótdója egy fillér sem. Az ilyen város nem aggódhat akkor, midőn tisztviselőinek megélhetést kell adni. A ker. párt mindenkor egyformán viseli szíven a város és a polgárság érdekeit.

Derűs pillanatok következtek ezután Stajevits felszólalására.

Mint a bizottság tagja, tiltakozik a tékozlás vádjá ellen. Ő sohasem volt a fizetésemelés mellett, de ezuttal nem térhetett ki, belátva annak szükségét.

Az elnöklő polgármester szavazást rendel el a birtokon kívüli indítvány mellett Schwarcz dr. azon indítványával szemben, hogy a javaslat kinyomattassék és 8 nap múlva újra tárgyalassék.

Szavazás eredménye 88 igen 17 nem szemben.

Polgármester a javaslat részletes tárgyalásánál indítványozza, hogy a régi beosztásban levő és abban megmaradó tisztviselőket vegyék át. Melyek képesítéshez vannak kötve, vagy állásokra, melyek újonnan szerveztettek, pályázat útján töltsenek be. Mégis kivételt képez Lipokatics eddigi községi főjegyző, aki a kormányzóhoz folyamodott kegyelmi kérvénnyel, nem rendelkezvén a szükséges képesítéssel.

Dr. Frey apát indítványozza, hogy ne irjanak ki pályázatot, hanem a kegyelmi kérvény elintézéséig ideiglenesen bizassék meg, hisz' régi és érdemes városi tisztviselőről van szó.

Egyhangulag hozzájárul a képviselőtestület.

Az orvosi állásra ugyanez áll, minthogy tisztiorvosi képesítés kell.

Prakatur dr. szerint a többi állás betöltése pályázat útján történjék, melyre a jelenlegi községi orvos is pályázhat. Nem tartja

törvényesnek az állásoknak atminösítés útján való betöltését, mert

törvény és az imént felolvasott belügyminiszteri leirat szerint is minden állást választás útján kell betölteni. Ezért azt indítványozza, hogy úgy az orvosi, mint a többi összes állásokra is pályázat irassék ki s csak azon állásokra mellőztessék most a pályázat kiírása, melyekre olyan érdemes, régi tisztviselők pályáznak, a kiknek nincs képesítésük, de annak elengedése iránt kormányzói kegyelemért folyamodtak.

Dr. Beck, dr. Nemes, Radó a végkielégítés és egy néhány százmillió per kilátásba helyezésével rémképeket festenek.

Alig szavaz le 60 képviselő és a többség Vas dr. mellett van. Le kell szögeznünk, hogy ezuttal a ker. párt nem is akart élni a pártfegyelm kötelezettségeivel, mert a végkielégítés és a perek költségeit nem önhajtotta a városra kényszeríteni. Így tagjai akarátának megnyilvánulására nem gyakorolt befolyást. Tehát ez az eset egy olyan kényszerítő hatás szülötte, mely nem a párt fegyelmének lazuítását tenné látszólagossá, hanem a fentemlített helyes gazdasági felfogás bizonyítéka.

Az állatorvosi állásra Halász Armin községi állatorvost átveszik.

Aljegyzői állásra miként a főjegyzőt, Antalffy Zsiros Lászlót ideiglenesen átveszi egyhangulag a képviselőtestület.

Ellenőri állásra egyhangulag Bánovits Sándort választják.

Az iktatói állásra pályázatot irnak ki.

Földadó-nyilvántartónak Zdillár Györgyöt egyhangulag. Alszámvéveőnek Csomay István kegyelmi

kérvénnyel egyhangulag. Járlat kezelő irnoki állásra Bárdos Antal eddigi irnokot. A két végrehajtói állásból csak egyet tölt be, pályázat útján. A többi hivatalok, üzemek, nemkülönb a forgalmi iroda tisztviselőit mind átveszi. A jelenlevő új tisztviselők nyomban leteszik az esküt.

A Korona-szálló bérlet meghosszabbítását nem javasolja a bizottság.

A különböző szakbizottságok megválasztása a vonatkozó törvények felolvasása után gyorsan pereg le. Valtozatlanul fogadják el, a keresztény párt listáját.

A hidépítési bizottság javaslatánál annak rendeltetését egyesek felreértve hosszabb vitát provokálnak. Az ellenpárt ismét a kiadások remével jön.

Prakatur megnyugtatja a kételkedőket, hogy ezuttal még csak az államnál és a miniszterium hidépítési osztályánál történő érdeklődésről van szó, melyek csupán személyi kiadást igényelnek. A terv kialakulása csak azután történik, ha meggyőződünk annak megvalósíthatásáról.

Schmidt gyógyszerész kijelenti, hogy a hid építéshez szükséges anyagi erők jó részére biztosíték van már, mert tudjuk, hogy idegen tőke csak úgy jön segítségünkre. A hid kérdése annyira eminens kérdése a megváltozott viszonyok mellett, a városnak és az államnak, hogy nem tűr politikai differenciákat.

Roheim igazat ad Schmidtnek és a polgármester informatív érdeklődését indítványozza.

Frey apát: Komoly tervet márról holnapra elkészíteni lehetetlen. De a bizottság lelkiismerettel hártalan lelkesedéssel csüng e kérdés megvalósításán és tudja, hogy a polgárság minden áldozatra kész.

Katáry tanító a szigeti út javításának szükségességét indokolja tartalmas beszédében. Indítványozza, hogy a képviselőtestület a legsürgősebben rendelje el az utak javítását, mert a polgárság képtelen terméket ide beszállítani. Kéri a munkások kirendelését és 30 waggon terméskő kiszállítását.

A tanács eddig is már megtett minden tőle telhetőt, de a rendelkezésére álló minimális anyagi eszközök az utkaparók fizetésére sem elégségesek.

A szigeti utak rosszak. A műutat némely részén alapjában kellene javítani. A szigeti utakra 14 waggon követ és a fűarverésből befolyó összegeket fordította. Indítványozza, hogy kérje a város a szigeti köves utnak a megyei közutak hálózatába való felvételét. Egyben a közmunka jövedelem átengedését.

Schmidt Károly igazolja a rossz utakat csodálja a szigetiek türelmét. Ha hozzájárul a sziget a városi üzemi kiadások nagy terhéhez akkor joguk lehet a rendes utakhoz is. Indítványozza, hogy a villamtelepen felhalmozott salakból szállítsanak, amennyire szükség van még pedig úgy, hogy a salakot szállító szigetiek a kompon ne fizessenek viteldíjat. Stajevits indítványozza, hogy a mérnököt

utasítsák a munkálatok megtekintésére és javaslatlattelre. Nagy baj az is, hogy az utak mellé fákat ültetnek a gazdák és így az arkolás idővel lehetetlen. A szántásnál pedig a földet az utra kellene fordítani.

Katáry nem bizottság kiküldetését, hanem a munka sürgős megkezdését kéri. A képviselőtestület úgy határoz.

A terem most egészen kiürül alig 8—10 képviselő hallgatja a polgármester előterjesztéseit. Az utadó, a köveztvám ügyében határoznak Herger jegyző érdemeit jegyzőkönyvben örökítik meg. Több kisebb ügy elintézése után a gyűlés véget ér.

Gyémántmise.

Mint már két héttel ezelőtt jelezte, Halvax József c. apát nyug. mágócsi plébános november 1-én Pécsen, 2-án Mohácsou mutatta be gyémántmiséjét az Urnak. Mohácsou vasárnap zsufozásig megtöltötték a hívek ez alkalomra a templomot, mert az ujmisének és a gyémántmisének függelékét képező áldás ereje nagy.

A hívek szeretetén kívül azonban a főpásztor gyengéd szeretete is meghatározó formában jelentkezett meg ez alkalommal, az ünnepelthez következő leirat érkezvén: 3043/1924. A pécsi püspöktől. Nagyságos c. apát, ny. plébános ur! Benső örömmel értesültem arról, hogy Nagyságod ez év november 1-én Mindenszentek ünnepén első szent miséjének 60 éves jubileumát fogja megünnepelni. A nép nyelvén találekonyossága külön szóval jelöli ezt a ritka ünnepséget: gyémántmisének mondja, mert olyan ritka, mint a gyémánt s bizonyára azért is, mert olyan drága kegyelme a könyörülő nagy Istennek, mint a gyémánt. Mások 60 éves korban jubileumot ünnepelnek: nagykor, két emberöltő, Isten kegyelméből két emberöltőn mutathassa be valaki mindennap az Ujszövetség végtelen értékű áldozatát és szolgálhassa Istenét, mint az örökkévalóságnak papja, ritkább kegyelem a gyémántnál is.

Tudom, hogy Nagyságod ezen a napon mily alázattal fog hálát adni Istennek ezért a rendkívüli nagy kegyelemért; hálát fog adni, hogy 60 éves papi életet adott; hogy megerősítette kezét 60 éven át papi áldásra, hogy ajkainak erőt adott az evangélium hirdetésére, szomorúak vigasztalására, lélekben megtörtek gyámolítására; hogy 60 éven át szerette az Ur választott népét s hogy nyugodalma napjait is a lelkek szolgálatában töltheti. Tudom, hogy ünnepének ez lesz értéke, öröme, vigasza.

Magam is kérem a minden kegyelmek osztóját, Krisztus Urunkat, a főpapot: áldja meg azt, aki 60 éven át másokat áldott; adjon neki erről és kegyelmet, hogy ezt az áldást még jó

Nyárson sütik a halat
A Schwarcz nem mond igazat
Se nem segít, se nem árt
A »borzasztó milliárd.«

EVICS . . .

Katykaringós pipaszár
A Beck Lujzi egyre vár . . .
Hej, lepedő!
Tudjuk miért eped ő . . .

Nem voltam én préda soha,
- Csak a sorsom volt mostoha -
Mégis rám fogták, hogy nagyon
Bőven szórtam a közvagyont.

STAJ . . .

sokáig élvezhesse s annak a nagy jutalomnak, melyet apostolainak az örökkévalóságban ígért, előzét már itt is megízlelhessen.

Gyémántmiséjének áldását kérve és buzgó imáiba ajánlottan vagyok

Pécs, 1924 október 27.

Nagyságodnak
Krisztusban testvére

† Gyula
püspök.

Politikai levél az Óceánon át.

Miért nincs irredenta propaganda? — A magyar politikáról valamit. — Egy elszakadt ausztráliai magyar kéreése.

A Mohácsi Hirlap egy ízben már közölte egy különféle regényes utakon Ausztráliába került magyar festőművész levelét. Ez a messze távozott vérünk most újból levelet írt Mohácson lakó rokonához, melyben érdeklődik a magyar politika és egyes ezzel összefüggő kérdések iránt. Miután pedig a nagyközönséget is érdekelni fogja, hogy hogyan gondolkodik az, akit sorsa elvitt tőlünk, a rokon szives engedelmével itt közöljük a levél erre vonatkozó részét és itt is válaszolunk neki.

Tanuljon belőle ő is, mi is...

A levél erre vonatkozó része így szól:

... Most pedig beszéljünk egy kicsit mint magyarok kedves Pali. Hogyan lehetséges az, hogy egyáltalán semmi propaganda nem történik a régi szép magyar hazánk helyreállítására? Pedig oly sok tehetséges magyar írónk van! Lásd a törököt! Ő sem állt jobban és dacára minden nagyhatalomnak, kezd szépen kievickélni a sárból.

Annál is inkább kellene valamit tennünk, mert hiszen ez természetünkből folyó cselekedet volna, hiszen mi a hangulatok nemzete vagyunk! Azt lehetne mondani, a világ legnaivabb nemzete. És semmi zaj! Soha a külföldön egy betűt sem olvashatok Magyarországról...

A küldött magyar ujságból vett impresszióm az, hogy nekünk van 5—6 rendes parlamenti párton kívül még külön három királyságot. Nem világosítanál fel egy kicsit, milyen párt a legerősebb Baranyában és mi a reményetek? Hogy gondolkodtok ti olyan Daruváry képviselő, vagy mi urakról? És hogyan lehetséges az, hogy az árak ma drágábbak, mint a háború előtt voltak az élelmiszereknél — egy agrárállamban?

A levélnek van aztán még egy-két érdekes részlete. Ilyen például az is, hogy távollevő testvérünknek igen zavaros fogalma van a mi nagy számokban beszélő pénzünkről és sehogysem tudja magát beleélni a nagy számokba. Azt írja: ... «az, hogy egy darab papirosra 2 korona, vagy 2 millió korona van rányomtatva, nem is olyan nagyon kihatónak látszik, csak azon csodálkozunk, hogy egyáltalán foroghat! ...»

Mi azonban a politikai részt akarjuk elintézni, tehát abba kezdünk.

Kedves Mester!

Látszik, hogy nagyon régen szakadt el Magyarországról, mert mi, akik itt élünk, sohasem csodálkozunk azon, amit dicsőségesen uralkodó kormányunk nem csinál, — így tehát az egészen elfelejtett magyar propaganda és irredentizmus — mi csak azon csodálkozunk, amit csinál. Mert azon van is csodálkozni való...

A magyar propaganda ma azért szünetel, mert most nálunk szánálás van... Hogy ez a szánálás micsoda, azt kissé nehéz megmagyarázni Önnek, kedves Mester, mert mi sem értjük, de általában azt jelenti, hogy nincs leveles, de vágott dohány sem... nincs pénz... nyente soldi.

Tudniillik nincs pénz külföldi propagandára, nincs pénz tisztviselőket fizetni, nincs pénz hadirokkantakat, hadiözvegyeket ellátni és még sok mindenre, de ugyanakkor van pénz 245 képviselőt békeparitációs fizetéssel tartani a nemzetgyűlésen, hogy egész éven át veszekedjenek...

Ami pedig a pártok erejét illetné, hát itt Baranyában a legerősebb párt az u. n. egységes párt, amit tudunkkal Keresztény és Keresztény Kisgazda Földműves és Polgári Pártnak hívnak, de ez nem biztos, hogy így hívják, mert hosszú nevét, amely igyekszik minden foglalkozást és elvi árnyalatot feltüntetni, könnyen lehet összetéveszteni a szociáldemokraták valamikor híres kiállításával, hogy: «Éljen a világot megváltó általános, nemzetközi, titkos és (még sok minden két soron át) egyenlő községenkénti választójog...»

Baranyavármegye valamennyi kerülete ennek az egységes pártnak a képét viseli és esküsznek arra, hogy a lelkekben csak ez székel. Ezzel szemben kormánypárti táborokban azzal a mumussal szokták ijesztgetni a kormánypárti egységes honatyákat, hogy «... ne izéljetez, mert választást írunk...!» Ilyenkor aztán a honatyák megijednek, mert belül ők is érzik, hogy soha többé meg nem választják őket!

Igen királyságot is van egy pár, de királyunk az nincs. Sőt belátható időn belül nem is lesz. De igen jó ok arra, hogy el veszekedjünk rajta, mert hiszen «... mi a hangulatok nemzete vagyunk...»

Hogy Daruváryról mit gondolunk, engedje meg, hogy azt magunkban tartsuk. Méltóztatik tudni a sajtópert nem szeretjük. Különösen az olyat nem, ahol biztosan elítélik az embert. Már pedig, ha mi leírjuk, hogy mit gondolunk róla, hát becsukás lesz a vége...

Nem sokat mondtunk eddig, de engedje meg, hogy az égben nőtt árákról se mondjunk semmit, mert akkor meg «felekezett elleni izgatásért» csuknak be bennünket... Miért? Hát kérjük szeretettel az egy külön tanulmány lenne megírni annak a sok siber galiciainak a történetét, aki elindult pájesszel és addig emelte az árakat az állam néma szemlélődése mellett, míg az árak is, ő is a legmagasabb polcot érték el

és megközelíthetetlenek. Nagyon sok minden történt ezekkel az árakkal. Siber, tőzsdés és aztán lánc-lánc, amit hiába írunk is meg, nem érti azt más, csak az, aki itt végig szenvedte őket...

Mi csak hallgatunk és türrük, mert — mint írja is — mi vagyunk a világ legnaivabb memzete!...

Csengő.

A színészet ügye Magyarországon akkor nyert némi rendezést, mikor a kódorgó muzsa annyira helyhez lett kötve, hogy az csak bizonyos körzetben nyert játékjogot, vagyis az ország színi kerületekre osztott. Ez eddig helyes, okos rendelkezés volt, de ezután megint átvette uralmát a minden ügyeink rákfenéje — a protekció, mely mögött mindig ott lebeg egy sejtés, egy gyanu árnya, hogy nem jár-e vele holmi magánérdeket legyezgető célzat, valami baksis manipuláció?

Jár, vagy nem jár. Ez a két alternatíva lehet csak. Ha jár, akkor az illető szakminiszter csördítsen a kufárok közé, ha pedig nem jár, akkor szabadjon nekünk a sajtó jogos kritikáját gyakorolni.

A napokban járt szerkesztőségünkben Somogyi Kálmán győri színigazgató és előadta, hogy Mohács az ő kerületébe osztott be.

Erre a kijelentésre nagyot néztünk és eszünkbe jutott, hogy ez a szegény kis mohácsi színház volt már a pécsi, a kaposvári, a szabadkai színi kerületekbe besosztva, valjon mivel szolgált rá, hogy legujabban a győri színi kerületbe kebelezték be? Mohács tudvalevőleg jó hely, mely kevés rezszi ellenében biztos és jó jövedelmet ad és nem titok, hogy a színigazgatók holmi bajai és egrilegések után Mohácsra szoktak jönni magukat regresszálni, de hogy ennek fejében maholnap úgy sine nobis — de nobis háttározattal a nyiregyházai színi kerületbe osszanak be bennünket, az ellen már Mohács is tiltakozik.

Ismeretes a színiügyeink iránt érdeklődők előtt az a verseny, amely a bőrünkre csak az elmúlt nyáron is lefolyt a pécsi és a kaposvári direktorok közt s amely a kaposvári direktor győzelmével végződött, mely győzelem alapján Kaposvár—Egerrel jutottunk egy kalap alá. Már akkor tünődtünk az intézőkörök nagyképűségén (sed cerebrum non habet...), mert érthetetlen, hogy bennünket innen Pécs szomszédságából miért osztanak be egy kerületbe Egerrel, most azonban amikor ezt a zseniális beosztást letörlük a tábláról s beosztanak bennünket a győri kerületbe, melynek harmadik színháza Hódmezővásárhely lesz, valóban kikéredzkedik belőlünk az a kérdés, hogy hát ez mire jó? A közönség érdeme, vagy büne lesz-e ez által jutalmazva, vagy büntetve, vagy a társulat kvalitása méltányolva?

Mert azt a bohózatot már csak mégsem tételezhetjük fel, hogy a színigazgató érdeke volna társulatát és felszerelését pont az ország legellenkezőbb fekvésű vég-helyeire hurcolni.

Valóban kíváncsiak vagyunk, hogy valjon ez a döntés már perfekte, mert igenleges esetben, a színpartoló egyesület feladata lesz az ide-oda dobált mohácsi színház közönségének képviselőiben sarkára állani és ez ellen a vigjáték ellen vétót emelni, mert hát végtére is, a színészet ügyének nem a miniszteriumban székelő színészeti szakosztály a fő-faktora, hanem a színház, a színtársulat és a közönség, melyek igényt tarthatnak arra, hogy beosztásuk ügyében őket is megkérdezzék.

— **Administrátori megbízatás.** Pál József bogdásai plébános nov. 1-ével nyugalmába vonult. Megyéspüspökünk földinket Martinovics János káplánt, volt marjanci plébánost bizta meg az adminisztrátori teendővel.

— **Csendőrségi hír.** Városunk közkedvelt csendőrzásparancsnokát Pókay Antal őrnagyot, felsőbbbsége Kecskemétre helyezte át. Kívánjuk, hogy új beosztásában és állomáshelyén is annyi szeretetben legyen része, mint amivel itt övezte a társadalom minden rétege Hivatalában ideiglenesen, Horváth Halas Antal főhadnagy, a villányi járás parancsnoka helyettesíti. Utódjáról biztos hírek nincsenek.

— **Kirendelés.** A pécsi járás főszolgabírája Gombárovics Lajos volt németbolyi helyettes jegyzőt Nagykozárra helyettes jegyzőül rendelte ki. Ideje volna, ha ez a derék, munkás menekült jegyző, kivel szemben a legutóbb Németbolyban is az akkori rezsim legsértőbb igazságtalansága történt, valahol végleges megállapodást nyerne.

— **A Szociális Misszió Társulathoz** koszoru-megváltásként még a következő adományok érkeztek. Keglevich István Daruvár 200.000 K, özv. Varga Ferencné 15.000 K. Fogadják a társulat nevében őszinte köszönetünket. Az elnökség.

— **Jótekonyság.** Pókay Antal csendőrnagy délpestvármegyei csendőrpáncsnoki minőségben Kecskemétre történt áthelyeztetése alkalmából bucsulakoma megváltása címén 500 000 koronát adományozott a Szociális Missziótársulat mohácsi szervezetének.

— **Nagy temetés Baján.** Mult vasárnap délután temették Baján az olasz fronton hősi halált halt Inkei Jenő zászlós haza szállított tetemét a Rókus kápolnából. A temetési szertartást Schaád Henrik cisztercita tanár, gimnáziumi igazgató helyettes végezte, mert Inkei Jenőt, ki az iskola padjaiból vonult be, a gimnázium halottjának tekintették. A hős koporsója fölött Csaplár Konrád mondott lelkedő markoló magasszárnyalású beszé-

det, mely után a gimnáziumi ének-kar gyászdalokat énekelt. 5000 ember vett részt a temetésen.

— **Halálozás.** *Bencsik György* jómódu kisgazda általánoson valóságosnak és jótékony nőnek ismert neje *Szajki Katalin* a jó szívű Kati néni hónapok óta tartó súlyos betegsége után Budapesten a Polyklinikán rajta végzett súlyos műtét után e hó 4-én ugyanott meghalt. — hült temetés Mohácson fogják örök nyugalomnak átadni. A kisgazda társadalomban népszerűség tekintetében hozzá fogható asszony nem volt, ezért elhalálása általános sajnálkozást és részvétet kelt.

— **Országos vásár.** A Márton napi országos vásárt holnap, hétfőn, november 10-én tartja meg Mohács városa, mely alkalommal városmentes helyről minden állat felhajtható lesz.

— **A becsületes munka jutalma.** Azon célból, hogy a becsületes munka és hűséges szolgálat a mezőgazdasági munkásság körében erkölcsi elismerést is nyerjen, a m. kir. földmívelésügyi miniszter ur ez évben is pénzbeli jutalommal és elismerő oklevéllel fogja kitüntetni azokat a mezőgazdasági munkásokat és cselédeket, akik jóra valósságuk, hűséges magatartásuk, illetőleg az egy helyben töltött hosszú szolgálataik alatt tanúsított szorgalmuk és becsületes munkásságuk által társaik közül leginkább kiváltak. Felkérjük ezért a vármegyebeli földbirtokosokat, bérlőket és gazdákat, hogy a kitüntetésre érdemesnek talált azon mezőgazdasági cselédek, vagy mezőgazdasági munkásaik nevét, akik az ellenséges szerb megszállás, valamint a forradalom idején is hűséges és odaadó magatartást tanúsítottak munkaadóikkal szemben, — a személyi adatokkal és az eddigi alkalmazás részletezésével együtt a Baranya vármegyei gazdasági egyesület igazgatóságával (Pécs, Siklósi-utca 17.) mielőbb, de legkésőbb november hó 20-ig közölni sziveskedjenek. Háztartásbeli munkát végző cselédek, valamint azok, akik a múltban már ily kitüntetésben részesültek, jutalmazásban nem részesülhetnek.

— **A Szociális Misszió Társulat** újra megkezdte az iskolán kívüli népnevelő munkáját. Az ifjuság részére már pénteken és szombaton tartotta meg az előadást. A felnőttek számára vasárnap, azaz f. hó 9-én d. u. 5 órakor lesz, a polg. isk. énektermében (földszint). Bemutatásra kerül Fiume és környéke, 65 színes képben. Belépő díj 2000 K.

— **Polgári iskolánk** folyó hó 29-én a Leányklub közreműködésével Arany János kultürestet rendez, az isk. felszerelésének javára. Részletes műsor a jövő heti számban. Polg. iskolánk átérzi és megvalósítja azt a gondolatot, hogy a „felebaráti szeretetet nemcsak az gyakorolja, aki az éhezőnek ételt, a mezíteneknek ruhát ad, hanem az is, aki a fáradt, szomorú embereket felderíti“. Vajjon mi tudna mosolyt csalni, örömet teremteni a szívekbe, ha nem az ártatlan gyermeklelkek kedves ünnepe?

— **A Mohácsi Mezőgazdasági és Iparbank** ez uton hozza a részvényesek tudomására, hogy

a részvények kicserélései folyó hó 10-étől kezdődőleg eszközöltetnek.

— **Kölkeden** f. hó 16-án délelőtt 11 órakor leplezik le a háboruban elesett hősök emlékoszlopát. Mohács Mohács! Kölkedtől is messze estél.

— **Koszoru megváltás.** A mohácsi járás jegyzői elhalt kartársuk Kussinszky Ferenc nyug. baranyabáni körjegyző elhalálása alkalmából 240 000 koronát adtak a jegyzői árvaház javára.

— **Sátorhely kegyelete** Vasárnap, halottak napján délután Sátorhely méltó módon emlékezett meg a hőseiről. Délután 2 órakor ünnepi Isten tiszteletre gyűlt össze az egész pusztá élükön az uradalom tisztviselőivel. Majd a hősök szobránál tartott szívbe markoló ünnepi beszédet *Printz Bálint* nagynyáradai káplán megemlékezve a világháború hőseiről, a magyar hazaszeretetről. A Himnusz elénekzése után, a temetőben megkoszorúzták, az ott nyugvó hősi halottak sírjait. Ez a nap, a szívek gyászünnepe, a szeretet, az emlékezés örök langja volt.

— **A mohácsi sokacok,** — mint annak idején megirtuk, — valamely budapesti jugoszláv lap izgatás jellegét magán viselő bujtogatására kész kérvényeket írtak alá, azt kérve a kormány- és egyházhatósági fórumok előtt, hogy a bel és külvárosi iskolákban a sokac oktatási nyelvet vezessék be. Ez a mozgalom gyanusnak tűnt fel a mohácsi hitközség iskolaszéke előtt s azért a beerkezett aktákat bizottságnak adta ki kivizsgálása végett annak, hogy vajon a kérvényekben kifejezett kérelmek tényleg az aláírók óhaját képezik-e? Ekkor kitűnt, hogy az aláírók jóhiszeműsége ki lett használva, ők csak azt akarták kérni, hogy gyermekeik sokacul is tanuljanak meg írni és olvasni és értsék meg sokacul is az előadottakat. Ezt az óhajukat megyéspüspök ur is magáévá tette, mely alapon a közoktatásügyi miniszter a megfelelő eljárást el is rendelte s azt az iskolaszék elnöke szigorúan ellen is őrzi.

— **MANSz az Ipartestületben** vasárnap délután 4 órakor bemutatja az eddig termelt anyagát, melyből míg a készlet tart, ki is árusít. Tekintve, hogy mindent önköltségen számít és csak a fenn tartási költségeket számítja az árakba, minden a legjutányosabban kapható.

— **A fogadalmi templom ügye.** A fogadalmi templom tervpályázatait a megyéspüspök itt létekor szintén megtekintette és elragadtatással szölt, azok szépségéről, nemkülönben művészi és építészeti értékéről. Jóváhagyta a kiküldendő bíráló-bizottság megalakítását, mely a közeli napokban meg is történik. Ezután a zsűri összejön és a három legmegfelelőbbet elfogadásra ajánlja. A hitközségi képviselőtestület a három közül választ, míg a döntést a püspök ur ökegyelmessége magának tartotta fenn. Ezzei a templom ügye olyan stadiumba jutott, hogy ennek megvalósulását még az ügy rossz szellemei sem vonhatják kétségbe. Szeretett laptársunknak az az állítása, hogy a templom pályázatát a ker. miniszter elvetette légből kapott koholmány volt

és a valóságnak, tudatos vagy tudatlan elferdítése. Nem kívánjuk, hogy a tulsó fertály és vidéke, lelkesedjen a katolikus hívők templomáért. De ne gáncsoljanak ott, ahol egy új élet fakad, ne métegyezzenek a hívők között, mert minden átok, mely áldatlan munkájukból kél, fejükre hullik vissza. A bíráló-bizottságba a megyéspüspök Pilch Andor műépítést küldte ki.

— **A Legényegylet házfel-szenteiése.** E hó 23-án, nagy ünnepe lesz a Kath. Legényegyletnek. Délelőtti ünnepi szent mise és a helyiség megáldása, este nagyszabású megnyitó előadás. Bővebbet következő számunkban.

— **A László közkórház jöveői.** Babarc község érdemes jegyzője, *Kálmán Antal* kérő szavára a megértő polgárok 90 kg. csöves tengerit, 45 kg. babot, 45 kg. burgonyát, 14 kg. kétszerest adtak össze. Hálás köszönettel adózik a kórház vezetősége mindazoknak, akik a szenvedő emberiség gondjait, meleg szeretettel enyhíteni igyekeztek.

— **A hősökért.** Himesházán a napokban leplezték le a 79 hősi halott emlékoszlopát. Jelenvoltak: *Fischer Miklós dr.* főszolgabíró, *Kautsch Károly* honvédeztredes, *Koszits Béla* szolgabíró, *Mattel Kálmán* járási állatorvos, *Kardos Jenő* járási irodatiszt és a vidékbeli tanítók. A táborimisést *Kővágó Péter* esp. plebános mondta. A gyönyörű emlékmű létesítése *Kienle Ernő* közs. jegyző érdeme.

— **A köd áldozata.** Magyar István marázai lakos kocsin elhozta a fiát Mohácsra, hogy innen hajón Budapestre utazhasson. Visszamenet Babarcz község határában a sűrű köd következtében eltévesztette az utat s egy dülő-utra tévedt, melyen alig haladt kocsija pár lépést, felfordult s ő oly szerencsétlenül esett le kocsijáról, hogy nyakára esett a kocsiodal, ami fejét és nyakát összetörte s nyomban meghalt. Ugy akadtak rá a babarci határban dolgozó emberek.

— **Az Erdélyi Otthon** műsoros estélye közbejött akadályok miatt el van halasztva. Minthogy páratlan műélvezetben részesül a szórakozni vágyó közönség, meleg érdeklődéssel várjuk a jótékony cél érdekében is a menekült művészeket.

— **Az angyalcsinálás be-tiája.** Egy méretében és lelketlenségében egyformán nagy és bonyolult ügyről sugdosnak a város falai között. Báróc Istvánné Kossuth Lajos utcai sokac asszony már hosszú idő óta őrzi a förtelmes magzatelhajtási munkáját. A népréteg minden képviselői keresték fel a tudós asszonyt, aki elég sikeresen operált. Sőt ez ideig sikerült egy halálesetet is rábizonyítani. A resdőrsegen természetesen mindenki remegve tagadja bűnét, bár a főbűnös beismerésben van.

— **A városi választások epi-lógusa.** Mint értesülünk, a városatyák jórésze nincs megelegedve a választások, illetve az átvétel-ekkel. Miután a törvény előírja, hogy az ujonnan kreált és betöltésre kerülő városi tisztviselői állások csak választás útján tölthetők be és átminősítést a törvény egyáltalán nem ismer, így az át-

minősítés tárgyában hozott határozatok törvényellenesek. Egyéb-ként ezt a felfogásunkat alátámasztja a B. M. is leiratában, csupán arra utal, hogy a pályázat útján való betöltéseknél legyen a képviselőtestület a lehetőségig méltányos.

— **Erdély mártirjai.** Ciapa torockói gör. kel. tanító, ki egyszerűs mint a papi funkciót is végzi, nemrég megalakult egyházköz-ségének harangját az unitárius templomtól 20—25 méter távolságban állíttatta fel. Ez a haranglábra felszerelt harang a vasárnap unitárius istentisztelet alatt rendszerint akkor szólalt meg, mikor az unitárius pap a szószéken beszélt s a nagy zugástól több percig hallgatni volt kénytelen. Három uriaszony: Székely Jánosné, Simon Andrásné és Vermes Józsefné egyszer maguk között beszélgetve szövétték, hogy több figyelemmel lehetne az istentiszteletük iránt a pápa. Ez a kijelentés Ciapa fülébe jutott s a három uriaszonyt a csendőrségben bepanaszolta. A csendőrök letartoztatták a három uriaszonyt, kettőt közülük vasravertek, a harmadikat kötéllel kötötték az előb-biekhez s aztán az utcán végigkergették egész a haranglábig, ott azt végig csókoltatták velük, aztán meghúzták a harangot annak jeléül, hogy a „büntetés“-nek vége. Erre a jeles tanító is előkerült, melegen megrázta a csendőrök kezét s aztán elment az uriaszonyok nyomában a csendőrségre, hol tanuként szerepelt a minden izükben reszkető uriaszonyok ellen. — Erdélyben nagy a felháborodás az eset miatt.

— **A soproni diákok.** Sopronban az erdészeti és bányászati akadémián újból megkezdődtek az előadások, mert az egyik zsidó hallgató vissza sem jött, a másik pedig, látván, hogy jelenléte a főiskolai oktatást zavarja meg, önként hagyta el Sopront. Az eset a magyarországi főiskolai hallgatók megjelentkezett szolidaritásában a tanulóifjuság erkölcsi győzelmével végződött.

— **A bécsi magyar.** A bécsi rendőrségnek sikerült a napokban egy rég keresett házasságszédelgőt elfogni *Grünwald Gyula* budapesti születésű egyénben, ki 8 hamis név alatt követett el házasságszédelgéseket. A rendőrségnek eddig sikerült kinyomozni, hogy 42 nőt csapott be házassági ígérettel a bécsi „magyar.“

— **Mérnökök halálesete be-jelentendő.** A kereskedelemügyi miniszter teljes egészében életbeléptette a mérnöki rendtartásról szóló 1923 évi XVII. t.-cíkket és felhívta a törvényhatóságok figyelmét a törvénynek arra a rendelkezésére, hogy elhalálzás esetén, a halálesetet felvevő közegek kötelesek a mérnöki kamarát értesíteni.

— **Kedvezmény a kényszerkölcsön befizetésére.** A m. kir. állampénztár értesíti az érdekelteket, hogy azok, akik kényszerkölcsön tartozásukat nov. 15-ig teljesen befizetik, pótlék címén a késedelem teljes idejére összesen csak 12°/_o-ot fizetnek. Minthogy ezt a rendkívül nagy kedvezményt szigorúan csak azok igényelhetik, akik tartozásukat nov. 15-ig teljesen rendezik: a m. kir. állampénztár figyelmeztet mindenkit,

hogyan tartozását a fertő ideig a saját érdekében okvetlenül befizesse, mert ezen határidő után már ismét magasabb % fog pótlék címén felszámíttatni. A m. kir. állampénztár az érdeklődőknek minden felvilágosítást megad.

— **A zarándok.** Érdekes alakja van a László kórháznak. Németh János bucsai születésű jeruzsálemi zarándok, akit a háború vihara sodort vissza szűkebb házába. Az öreg 90 esztendő. 39 évvel ezelőtt szakadt el innen a szuezi csatorna építéséhez, honnan mint tolmács került a jeruzsálemi magyar zarándok házába. Hosszu szakállas, pátriárkai megjelenésű öregünk csodálatos emlékezéssel, élénk frissességgel beszél a régi időről, koronás uralkodókról, magyar főurakról, akiket Jézus sirjánál, Jézus életének nevezetesebb pontjai körül kalauzolt. Küzdött Königrátnél, Solferinónál mint huszárörrmester. Most vissza útjában elérte régi gyomorbaja és egy két napig pihennie kell, hogy folytathassa útját, elérhesse családját akik ott maradtak.

— **Hol a következetesség?** Amikor annak idején arról volt szó, kit vegyen át a város a régi tisztviselőkből, Beck dr. az akkori liberális többséggel azt fogadtatta el a községi képviselőtestületi ülésen, hogy senkit. Szabad pályázat és szabad választás volt a jelszó, mihez a keresztény irányú képviselők: Prakatúr dr., Schmidt Károly stb. szívesen hozzájárultak, nem keresve ki teszi az indítványt. Most ugyanaz a Beck dr. a pályázat és választás ellen volt és mindenkit javasolt átminősíteni a városi közgyűlésen a zsidó liberális frakció ellen. Hol itt a következetesség?

— **Mohácsi gyilkosság ügye a törvényszéken.** Már feledésbe ment az a borzalmas gyilkosság, mely két évvel ezelőtt a Szerb-utca sarkán játszódott le. Lázits Dávid együtt ült a Leovits-féle korcsmában Pecsuilits Milán molnár, Pantyata Mátyás váltókezelő és Pánits Milán 24 éves földmives társaságában. Egy jutalék ügye szóváltásra adott okot, ezen összetűzték Lázits és Pánits. Lázits a türelő előtt kapitulált. Haza ment fejszét vett magához és a Szerb-utca sarkán megvárta a hazatérő Pánitsot, akit a korcsmai társak kísérték hazafelé. A Szerb-utca sarkán Lázits előugrott és Pánits felé sújtott, majdnem tőből vágva le jobb keze fejét. Erre Pánits a tanak vallomása szerint bal kezével megragadta a fejszét, kirántva azt a támadó kezéből és így egy kézzel, vérző karral ment neki a Dávid, a Goliátnak és a szoros értelmében agyon verte. Tehát jogos önvédelemből gyilkolt. A törvényszék helyt adott a tanu vallomás alapján bebizonyított tényeknek, a vádlottat felmentette. Az ügyész az ítéletet megfeleltette. Siralmas állapot, melyben a halott családja, tudóvészese neje és nyomorgó kis arvája maradtak.

— **A párisi olimpiádok epilógusa.** A Kovács—Pulitti párba Nagykanizsán november 12-ikével lesz. A föltételek nagyon szigorúak, bandázs nélkül, a szurást is megengedve. Hát ez már aztán tényleg nem járja, két világbajnokot engedni egymásra rohanni.

— **Összevarrták a szívet.** Me-csekszabolcon a napokban megszurta egy bányász. Több szurt sebe közül a legsúlyosabb, mely a szívet érte, az 5—6 borda közt hatolt be, áthatolt a szivburkon és a sziv balkamráját a csucs közelében furta át. A sérültet bevitték az Erzsébet egyetem sebészeti klinikájára, hol az átszurt szívet összevarrták és az orvosok nem tartják kizártnak, hogy a bányász megmenthetik az életnek. Lám mire képes egy egyetemi klinika!

— **A hóhér kötelelet akasztott** Szabadkán Tóth Imre nyakába, aki a Halasi-uton rablógyilkosságot követett el. Az utolsó pillanatig királyi kegyelemre számított az elítélt, aki mellett az utolsó percig kitartott az édesanyja, igazolásul annak, hogy a kit mindenki elhagy, a mellett még mindig ott marad az édesanya. Ott ült a siralomházban a fia mellett étlen-szomjan, zokogva, míg az aranyszopókás cigarettát szivogatott. A szerencsétlen fiu a bitófa alatt még beszélni akart a közönséghez, hogy a lelkén könnyítsen. A bíróság egy ideig engedte is, hogy beszéljen, de Mauser serajevói hóhér már türelmetlenebb volt és segédjével együtt gyorsan végzett a bűnösrel.

— **A. S. C. de Medici gyártmányu milanói olasz viasz gyufa** kapható a Zsuzsits-tőzsdében kicsinyben és nagyban.

— **Betörés a présházba** Stajevits Jánost kellemetlen meglepetés érte. Ismeretlen tettesek szállóhegyi présházába törtek és onnan két permetezőt, egy csomó szőlőlőkarót loptak el. A csendőrség nyomoz, az ismeretlen tettesek után.

— **Drágul az ezüst.** Az ezüst egykoronás ára 5200 papirkoronáról hirtelen 6300 koronára emelkedett. A német és osztrák kormányok a nagy ezüstkereslet miatt kénytelenek az ezüst pénzérmek veretését beszüntetni. A tízezer korona névértékű osztrák silling ezüsttartalmának értéke már 9000 koronán felül emelkedett s a legkisebb drágulás mellett a tényleges érték már túllépné a névértéket.

— **Tóth József.** Ez a neve az új 1-es számú hordárnak, ki vörös szíű sapkáján a sárga pléh címerlappal Mohács városi jellegét szinten emeli. Hég nélkülözte városunk lakossága ezt a látszólag nem lényeges, valójában azonban nagyon fontos községi szervet, mert sokszor kénytelen volt nagy értékeket képviselő és igen fontos megbízásait teljesen felelősen elemekre bízni. Tóth József, mint hatóságilag nyilvántartott bérszolga e hiányt pótolta vállalkozásával, joggal számíthat tehát a közönség jóindulatu támogatására, a mit becsületes, józan és megbízható szolgáltatásukkal már meg is szerezett, csak a kapzsi irigység, a tülekedő erőszakosság okoz neki szolgáltatásban nehézségeket a műkedvelő hordárok, a felelőtlen ad hoc bérszolgák részéről, kik csak esetről-esetre vállalnak könnyebb és jobban fizetettnek ígérkező megbízásokat. Miután pedig a közönségnek fontos érdeke kapcsolódik ahhoz, hogy megbízásait

olyan egyén kezébe tesse le, a ki hatóságilag nyilvántartott bérszolga és külső ismérvekkel is módját adja annak, hogy a megbízó tudhassa, kinek adta megbízását, kérjük ez uton is a hatóságokat és az államrendőrséget, részesítse Tóth Józsefet közhasznu tevékenysége által kiérdemelt támogatásban. — A kereskedő világ már is felismerte Tóth József szolgálatának emez előnyeit s remélhetőleg a magánosok is előnyben fogják őt részesíteni más kétes alakokkal szemben, már csak azért is, hogy azok is igyekezzenek megszerezni mielőbb azokat a kellékeket, melyek őket is a közbizalom osztályosaivá tehetik. — Tóth József 1-es számú hordár állandó standja a Koronakávéház előtt, lakása a Kigyó utcában van.

— **NEM KELL** egész Mohácsot bejárnia, ha bevásárlásait végzi, mert **VOHISEK LAJOS** rőfös-, rövid- és divatáru üzletében mindenféle szükségletét egy helyen és olcsón fedezheti. — Divatos esőernyők, bőridikülők és harisnyák érkeztek!

— **Ahol emelik a tisztviselők fizetését.** Karcag város a legutóbb tartott közgyűlésen elhatározta, hogy a városi tisztviselők fizetését 15%-al felemeli. Egyuttal azt is elhatározták, hogy a fizetésjavítási különbözetet április elsejétől visszamenőleg fogják kiutaltványozni. Lám! Karcagra talán nem terjed ki a szanalási törvény hatálya?

— **A mozi filmek hatása.** Miként a Scherlock regények, épen úgy a Zigomár filmek is romboló hatással vannak a gyermek lelkére. A szülői felügyelet nem mindenkor terjedhet ki a legapróbb részletekre. A fennálló szabályok és rendeletek; ezzel kapcsolatban a hatóságok hivatott közegei, segítségre lehetnek. A gyermekek új felfogásra nevelendők, de nem a destrukció, hanem a konstrukció jegyében. Szeretnők látni a magyar film ipar remekeit. A magyar rónát, a magyar hegyet, a régi és új magyar dicsőséget, a szép és a jó aranyos történeteit. A vasárnapi, de sokszor hétköznapi előadások közönsége is, oly botrányosan viselkedik a mozi előtt, hogy ott jó érzésű ember el sem haladhat. A tulsó sarok pedig az erkölcs legmélyebb fokának szemét lerakója lett. Hol késik a hatósági intézkedés?

— **Kegyeltsértésszámba ment** az éktelen kurjanganatás, cigány muzsika, mely egyes külvárosi korcsmákban tobzódott, halottak napján. Különösen zajos volt a temetőhöz közel eső sarki csárda, melynek lármája, a temetőig hatott. Ennyire talán még sem lenne szabad megfélekedzni, sok ezer ember bánatáról, a halottak egyetlen napjáról.

— **Anyakönyvi bejegyzések szerint** 1924. évi okt. hó 31-től 1924. nov. hó 7-ig. **Születések:** Stiller Mária, Farkas Lajos, Gójkovics Flóra, Szulcsik Ilona, Róka József, Martinovics Etelka. **Házasságkötés** nem volt. **Halálozások:** Stiller Mária 1 napos, Kovács Mária 7 hónapos, Orbán Mária 3 éves, Szulcsik Ilona 6 napos, Kovács Antal 2 éves, Breszlauer Dezső 24 éves (holtak nyilv.), Bertics András 40 éves (holtak nyilv.)

IRODALOM.

Nemzeterősítés

Kulturával — Neveléssel — Előkelőséggel.

Irta és összeállította:

SIPOS KÁROLY á. i. ny. vezérkari ezr.

A munka első része a kultura-val (szociológiával) foglalkozik. A szociológiának (társadalomtudomány) olyan nagy fontosságot tulajdonítanak, hogy annak középiskolákban való tanítását az utóbbi években már nálunk is bevezették. — Szerző a kulturát három részre és pedig belső, külső és anyagi kulturára osztja be. Különösen érthetően emeli fel a külső kulturát és meggyőzően hozza azt a kultura magasabb kérdéseivel összhangba. Fejnőttek részére, akik annakidején szociológiát az iskolában nem tanultak, igen jó ismereteket nyújt a könyv, az iskolások részére pedig eleve nebbé teszi a szociológia tanítást.

A második rész a külső kultura gyakorlati részével, mint a higiénával, testgyakorlatokkal, öltözködéssel, modorral, szép éves technikájával és sok-sok egyéb kérdéssel foglalkozik s miután ilyen összefoglaló mű nem állt eddig rendelkezésünkre s egyébként is azokat a szétszórt könyvekben csak hiányosan lehetne megtalálni, kívánatos, hogy ezek a csekélységeknek látszó és mégis mélyértelmű és nagyjelentőségű dolgok a kultura nagy szervezétébe való beállításban legyenek a magyar közönség számára megközelíthetők.

A harmadik rész, mely külön foglalkozik a pappal, jegyzővel, tanítóval, mint a községi élet természetes irányítóival, tárgyalja a község kiépítését s kifejti, hogyan kell a kulturát szélesebb körökkel közölni, arra nevelni, azt közkincsé tenni.

Mindezekon felül az egész könyvön végighuzódik az egész emberré, jellemes, talpig emberré nevelés hangoztatása a csecsemőkortól a soha be nem fejeződő önnevelésig.

A 295. oldalra terjedő könyv alapára 10.70 korona. Kiadta a Stephaneum nyomda r. t. Budapest, 1924.

TERKESZTŐI ÜZENETEK

Sz. M., Mohács. Ne vegye rossznéven, de a szép és okos cikk már harmadik hete áll szedésben, anyaghalmozás miatt mindig ki kell hagynunk a lapból, abban a meggyőződésben, hogy akkor lesz közzlése a legidősebb, mikor a tervek a zsüri elé kerülnek s ez már talán a jövő héten be fog következni.

M. Kir. Államrendőrség Főkapitányi Hivatala, Pécs. A kívánt tiszteletpéldányt adott címre megindítottuk. Csak kötelességet véltünk teljesíteni, midőn a rend és közbiztonság jövő generációjának neveltetéséhez ennyivel is hozzájárulni alkalmunk adatott.

M. N., Dunaszekcső. Brávó! Az eszme kitünő, de a közlemény kissé későn érkezett, tehát a jövő számig kis türelmet kérünk.

Laptulajdonos és kiadó:

FRIDRICH OSZKÁR.

NYILTTÉR.

(Az e rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejtethetetlen férjem, illetve édes atyánk

SCHAULY FLÓRIÁN

elhunyta alkalmával mélységes fájdalomokat részvétük kifejezésével és a temetésen való megjelenésükkel enyhíteni igyekeztek, fogadják hálás köszönetünket.

Mohács, 1924 november 6.

A gyászoló család.

Eladó

30 kg. elsőrendű házi disznózsir a 38000 K.

Ifj. Szingstein János

Kossuth L. utca 4.

Ház eladás

Árok-utca 111. számú ház 2 szoba, konyha, nyári konyha, fakamara és disznóól. udvar és kert, más váltalat miatt sürgösen, esetleg részletfizetésre is eladó. Lakás beköltözhető.

Kruppa Ignác
háztulajdonos.

HÁZ

teljesen új, kerttel szabad kézből eladó kedvezményes fizetési feltételek mellett is.

Zsuzsits Péter
Árok 111. sz.

Minden nőnek fontos!

Hogy fiatal, üde arcszínét megőrizze, miért is bizalommal forduljon alábbi címre, hol állandóan a legjobb hatású

„Speciális“

arckenőcsök, pouderek, szappanok.

Haj, kéz és körömápoló szerek.

Gummi áruk, kötszerek.

Manicur és fésű kazetták nagy választékban kaphatók

HALEKSY ALBERT

illatszertárban
MOHÁCS, Király-utca.

ÉRTESÍTÉS.

A n. érdemű közönség becses tudomására adom, hogy állandóan raktáron mindennemű tartok

szőrmeárut

KABÁT béleseknek, gallér, boa és sapka félekhez, amelyek elkészítését is vállalom. Ezen kívül férfi és gyermek kalap és sapkák nagy választékban nálam kaphatók.

Becsés pártfogást kér

HASENAUER ÁDÁM

UTÓDA

vitéz Sasvári Keresztélyné

MOHÁCS, Király-utca.

Foghuzások, fogtömések, platin-, aranykoronák és hidak, egyes fogak és teljes fogsorok jutányos árak mellett készülnek

HORVÁTH GY. ÉS FIA

fogászati műtermében és laboratóriumában
MOHÁCS, Felső Duna-sor 478. sz. sarok.

Vidékiek azonnal kielégítettnek.

Vetőbuzát ad

csöves tengeriért

a „FUTURA“

Kossuth Lajos utca 7.

Telefon 84.

Vasárnap délután

azaz november 9-én

csak **AUBER** gyógyszer-tár lesz nyitva.

E héten csak **AUBER** gyógyszer-tár tart éjjeli szolgálatot.

Teljesen jókarban levő

kocsibunda, melynek szőrmeje női kabát-nak is alkalmas, eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Eladó

egy új 38 kg. tengelyes festett igás koci, valamint egy új féderes bőrülés eladó.

Frey János

Tomory utca 232. sz.

Legelősebb bevásárlási forrás!
Óriási választék!

Molnár Béla

divatruházában

MOHÁCS, Bader-féle házban.

Impregnált gummi esőkabátok, kötött női kabátok és gyermekruhák, harisnyák, zsebkendők, nyakkendők, női- és férfi fehérművek, szallagok, csipkék, diszgombok és csattok, kötő és horgoló cérna és pamutok, utazó bőröndök, kiegészítők, pénztárcák, nap- és esőernyők, sár- és hócipők, szabókellékek és az összes rövid-áru cikkek

jutányos olcsó árban kaphatók!
Egy jó házból való fiu tanulóul fizetéssel felvétetik.

„Tessék“

aranyvégű szopóka nélküli hüvely

reklámáron

és mindennemű dohányzó-kellékek, öngyújtó, tűzkő legelősebb a

ZSUZSITS tőzsdében
városházával szemben.

Merkur szállítási vállalat

Telefon 36. Hoffmann-ház.

Minden e szakmába vágó szállítást legjutányosabban és legpontosabban eszközöl.

Kiváló jó bor, must, tej és szeszmerőkből állandó raktár.

A LEGJOBBWISÉGÜNÖ

szakintézeti szemüvegek beszerzése

KEMÉNY BÉLÁNÁL

Pécs, Jókai-tér 6. és Budapest, Kossuth Lajos u. 15.

Továbbá a világhírű

Zeiss Punktál

szemüvegek és orresiptetők-ből állandó raktár, amelyek pontos orvosi rendelésnek is megfelelnek. Óra, ékszer és optikai munkát saját műhelyemben pontosan készítek.

Jeggyűrűk, keresztelő és neszajándékokból nagy választék.

Elvállalok

jutányosan és szakszerűen tervezéseket, épületek, gyár-kémények építését, átalakítás és tatarozásokat, bármilyen rendszerű gőzkazánok befalazását és gépalapozást.

Készítek különleges beton munkákat.

Tessék arajánlatot kérni.

Teljes tisztelettel

SPERL JÁNOS

képesített kőműves mester, lakik: Széchenyi-tér 1031. sz.

Hegedűtanítás!

5—20 éves korig hegedűtanítást vállal

Nédó János

Tóth-féle vendéglő.

Közgazdasági hirszolgálat

Az összes bel- és külföldi áru- és értéktőzsdék hivatalos árfolyamait, valamint magánforgalmakat mérsékelt díjazás mellett a legjutányosabban szolgálatat a Magyar Távirati Iroda közgazdasági kirendeltsége.

Telefon: 133.

Piaci árak:

a szerdai hetipiacon

Buza	420.000 K
Zab	310.000 K
Rozs	350.000 K
Tengeri morzsolt uj	240.000 K
Arpa uj	320.000 K
Bab	480.000 K

CSERNAVÖLGYI

szénsavval telített forrásvíz az országos chemiai intézet vegyelemzési bizonylata alapján kitünő asztali és borvíz. Hathatós szomjcsillapító. Övszer fertőző betegségek ellen. — Kirándulásoknál kedvelt és pompás üdítő ital. Egyedüli gyártója: **özv. Kiss Alajosné, Mohács.**

Eladó Arok-utca 111. sz. ház. Azonnal beköltözhető! Fizetési feltételek kedvezők! **Holicska Jenő.**

SCHNELL JÁNOS

fűszer és csemegekereskedése
Telefon 59. Mohács. Telefon 59.
Főpostával szemben.

Czukorkák, csokoládék, különféle csemegék és mindenemű fűszerek.

Hideg felvágottak és sonka kapható.

ZONGORA

hangolást vállal
INGLIK ENDRE
Hosszu-utca 301.

Egy eredeti nagy **SINGER** varrógép eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

6 havi részletfizetésre kaphat

hálószobát

vagy

ebédlőt

Stollár Ferenc és Fianál
Mohács.

Tanonc vagy kifutó

Leány felvétetik **FRANKL SAMU** rövid-, kötött-, szövött-, diszmű- és játékaru üzletében **MOHÁCS** Gólya áruház.

Olcsó tűzifa.

Két éves, teljesen száraz kemény tűzifa kapható míg a készlet tart:
I. oszt. hasábfá 850000 K
I. oszt. gömbfa 650000 K
fuvarért 60000 K-t és 3% forgalmat számítok fel.

Bálint Miksa.

Üzlet és műhely áthelyezés

Az Omnia mozgósínház épületében volt üzletemet és műhelyemet áthelyeztem Felső-Dunasor volt Kovács-féle vendéglő helyiségeibe. Továbbra is válialom vaskapuk, vasrácsok, vasablakok, vasajtók stb. és új épületek felvasalását.

A n. é. közönség szives pártfogását továbbra is kérve teljes tisztelettel

GAUSER JÓZSEF
épület és műlakatos.

Tanoncok felvétetnek.

ÖZV. SZIVÓS ANTALNÉ

órás, ékszerész és látszerész
Mohács, Király-utca 195. sz.

Mindennemű arany, ezüst és double áruk, szabályozott zsebórák.

SZEMÜVEGEK, orrcsipek, bormérők, lázmérők nagy raktára. Szemüveg, ékszer és zsebóra javítások elvállaltatnak. A szemüveg javítások megvárhatók.

Arany, ezüst beváltása napi áron.

VORISEK LAJOS

DIVATÁRUHÁZA

TELEFON 127. **MOHÁCS.** TELEFON 127.

Férfi öltöny és télikabát, női ruha costüm és télikabát szövetek, flanell és barchet ujdonságok.

Kötött blous és kabát, férfi ing és gallér, nyakkendő, nadrág- és harisnyatartó, harisnya, trikó, bőr-ridköl és pénztárca, rövidárak.

Illatszerek és szappan különlegességek.

Szép választék! Elsőrendű minőség!
Olcsó szabott árak! Részletfizetésre is!

MELTZER EMIL

drogéria az „Arany kereszt”-hez **MOHÁCS.** Telefon 128.

Jutányos áron ajánlja a következő cikkeket:

Rum
Likőr
Gyógycognac
Tea
Cacao
Gyógygyökerek

Ásványvizek
Karlsbadi
Selters
Giesshübler
Málnási sikulia
Salvator

Illatszerek, kölnivizek, kötszerek.
Haj- és ruhakefe, fésű és fésű garnitúrák.
Gummi és természetes szivacs, Manicure-cassetták.

Olcsó étkezés!
Étkezésemben, valamint házon kívül is olcsó elismerten jó házi étkezést adok. És pedig: Naponta kétszer husétel, csütörtök és vasárnap tésztával, ebéd, vacsora napi 20000 K. Állandóan friss sertés és halkocsnya kapható adagja 10000 K. A n. é. közönség szives pártfogását kérem. Tisztelettel **LINYÁK FERENC** Nádor-utca 819. sz.

Eladó ház

Az Ovoda-utcai (szerb templom mögött) 765. sz. ház, mely két szobából, két konyhából áll, szabadkézből eladó. — Bővebb felvilágosítást nyújt **Dr. POPPER MANÓ** ügyvéd, Mohács.

Egy 4-es **Wertheim-Cassa** és irodai bútorok eladók **Weinacht Sándornál.**

Hirdetmény.

A városi tanács figyelmezteti az adózókat, hogy az 1923. évi VII. t.c. 19. §-a értelmében az együttesen kezelt közadók negyedik negyedének fizetési határideje november hó 15-én lejár. Minden adózó — saját jól felvett érdekeiben — igyekezzen minél előbb fizetési kötelezettségének eleget tenni, mert a jelzett határidő elmulasztása havi 10%-os adópótlék és a végrehajtási eljárás alkalmazását vonja maga után.

A városi tanács.

Halász-utca 1583. szám

HÁZ

elköltözés miatt eladó.

Jókarban levő

kaptafák

eladók **H. PETRE JÁNOSNÁL** Rókus-utca.

Férfiszabó munkásokat nőszabó munkára, varrónőket és tanuló lányokat, kalapvarrás-hoz tanuló lányokat felvesz.

VARGA LAJOS
női divatterme.